

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 ianuarie 2018

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru

ȚURCAN Anatolie

TOMA Nadejda

TIMOFTI Vladimir

ALERGUȘ Constantin

a judecat fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 41 pușcași din 18 ianuarie 1945, în cauza penală în privința lui

*Chiticar Alexandr xxxx, născut în anul xxxx,
originar și domiciliat în sat. xxxx, xxxx, xxxx.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 41 pușcași din 18 ianuarie 1945, Chiticar Alexandr a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu aplicarea sancțiunii art.54-2 Cod penal al RSSU, la 5 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 2 ani, cu confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Chiticar Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de către trupele germano-române și având atitudine ostilă față de autoritățile sovietice, în perioada anilor 1942-1944, sistematic a desfășurat agitație antisovietică printre locuitorii satului Ghidirim, calomniind sistemul sovietic și exprimându-și neîncrederea în victoria forțelor armatei roșii. Totodată, inculpatul a lăudat autoritățile române.

În ședința de judecată, inculpatul Chiticar Alexandr nu și-a recunoscut vinovăția în cele incriminate și a declarat că, în cadrul anturajului său și în convorbirile cu locuitorii satului Ghidirim, nu a desfășurat agitație antisovietică îndreptată spre discreditarea regimului sovietic. Dimpotrivă, inculpatul a susținut că, nici nu a putut să laude autoritățile române, deoarece el personal a fost bătut de către români de trei ori pentru că întârzia la muncă.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 41 pușcași din 18 ianuarie 1945, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În motivarea recursului în anulare, adjunctul Procurorului General a invocat că, în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Chiticar Alexandr, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU.

A mai menționat recurentul că instanța de judecată a încălcat dreptul la apărare al inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Chiticar Alexandr, pentru agitație antisovietică, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „agitație antisovietică”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Chiticar Alexandr, pentru agitație antisovietică este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Chiticar Alexandr urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Chiticar Alexandr, pentru agitație antisovietică, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii

precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, iar în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui Chiticar Alexandr, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Chiticar Alexandr, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 41 pușcași din 18 ianuarie 1945, în privința lui *Chiticar Alexandr xxxx*, condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 ianuarie 2018.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

ȚURCAN Anatolie

TOMA Nadejda

TIMOFTI Vladimir

ALERGUȘ Constantin